

BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt.

Szemléletformáló és környezetvédelmi Oktatóprogram

Effekt 2030 – A közösségi befektetések díj 2022. évi pályázatán a **Zöld Egyensúly** kategóriában **III. helyezést** nyert el.

A PROGRAM IDŐTARTAMA: 2021 szeptemberétől folyamatos

A PROGRAM ELŐZMÉNYEI: A szemléletformáló programot olyan, a célcsoportok mindennapi tevékenysége során felmerülő kérdések megválaszolása hívta életre, amelyekre **szakmailag hiteles választ szolgáltatási köréből fakadóan a Vállalat tud adni.** A Társasághoz érkező lakossági, civil, nevelési- és oktatási intézmények részéről jelentkező megkereséseken túl, a BKM által végzett éves kutatásokban is **igényként jelenik meg a lakosság részéről a szemléletformálás, edukálás a fenntarthatóság** és környezet megóvása érdekében.

A PROGRAM CÉLJA: A BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. 2021. szeptember 1-jével nyerte el jelen formáját, öt cég, hat szolgáltatói tevékenységének egyesülésével. A közszolgáltatási tevékenységből eredő feladatellátás során a Társaság számára nemcsak a fenntartható, tiszta, zöld városi környezet megteremtése a cél, hanem a felnövekvő fővárosi és agglomerációban élő **lakosság környezettudatos, a környezet megóvásáért felelős gondolkodásmódjának alakítása** is.

ILLESZKEDÉS A VÁLLALAT MŰKÖDÉSÉHEZ:

A Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. a fővárosi közszolgáltatások gazdaságilag hatékony és hosszú távon fenntartható biztosítása érdekében jött létre. Budapest új, egységes közműcege működésében olyan értékeket és alapelveket érvényesít, mint **a környezetet kímélő, fenntartható, energiahatékony munkavégzés és szolgáltatás.** Felelősségteljesen és elkötelezetten működik a környezet védelme érdekében, minimalizálja a saját hulladék képződését és a tevékenysége által okozott környezetterhelést. Magyarország egyik legjelentősebb közműszolgáltatójaként céltudatosan és felelősséggel látja el feladatait a főváros levegőjének tisztaságáért, a Zöld Budapestért, és a globális klímavédelmi célok megvalósítása érdekében.

A PROGRAM LEÍRÁSA:

A **fővárosi nevelési-oktatási intézmények** a tanév megkezdése előtt egy tájékoztató emailt kapnak arról, hogy a Társaság **ingyenesen biztosít lehetőséget számukra a szemléletformáló programban** történő részvételre.

A Budapesti Közművek Szemléletformáló és környezetvédelmi Oktatóprogramját elsősorban a fővárosi, a Társaság tevékenységi körében tartozó agglomerációs települések nevelési-oktatási intézményei veszik igénybe. A szemléletformáló program keretében, az adott korosztály életkori sajátosságainak megfelelően **interaktív tanítási órákon, csoportszobai foglalkozásokon olyan témák bemutatására kerül sor, amelyek kapcsolódónak a Vállalat által végzett tevékenységek környezetre gyakorolt hatásaihoz.** Az óvodás korosztály 30 perces, az iskolai tanórai keretek között megtartott 45 perces programban a hulladékok keletkezésétől, s azok megfelelő kezelésén – hulladéklerakástól, az energetikai hasznosításon át – a szelektív gyűjtés alapvető lépéseinek gyakorlati bemutatása után, olyan egyénileg is megvalósítható javaslatokat – újrahasználat, hulladékok keletkezésének megelőzése, közösségi komposztálás, – ismerhetnek meg a jelenlévők, amelyeket a mindennapi tevékenységükbe beépítve hozzájárulhatnak a környezet megóvásához.

A környezeti nevelés során átadott ismeretek elmélyítését, gyakorlását szolgálják a **különböző korosztályoknak szóló oktatási segédanyagok** – óvodásoknak és kisiskolásoknak szóló feladatgyűjtemények, tájékoztató kiadványok, szemléletformáló kisfilmek, online elérhető információs anyagok.

A program során a csoportszobai, illetve tanórai edukáláson túl a különböző korosztályú célcsoportoknak a program keretében **lehetősége nyílik arra is, hogy a BKM különböző létesítményeiben tett látogatások** alkalmával a programhoz igazodó szemléletformáláson is részt vegyenek, pl. a Fővárosi Hulladékhasznosító Mű, vagy a két Szemléletformáló és Újhasználati Központ.

Az oktatás során a leginkább hangsúlyos témák a hulladékok megfelelő kezelése, a hulladékgazdálkodás környezetre gyakorolt hatásai, a korszerű fűtési technológiák népszerűsítése a levegőminőség védelmének figyelembevételével mellett. Hasonlóan hangsúlyos a városi zöld környezet megóvása és fejlesztése, s olyan alternatív megoldások alkalmazás és népszerűsítése, lásd közösségi komposztálás, amelyek aktív cselekvési lehetőséget biztosítanak a környezet megóvásában a lakosság számára.

A szemléletformáló program igyekszik minden esetben igazodni a célcsoportok életkori sajátosságaihoz, igényeihez. A projekt egyedisége abban áll, hogy a program elméleti ismereti mellé, olyan létesítménylátogatások társíthatók, ahol az ismertek gyakorlati oldalról is bemutathatók. A program komplexitását mutatja, hogy óvodás kortól egészen a felsőoktatásban résztvevőig alkalmas a környezettudatosabb gondolkodásmód kialakítására.

Habár a program **elsődleges célcsoportja az alap-, illetve középfokú nevelési-oktatási intézmények diákjai**, mindezekon túl számos **felsőoktatási intézmény, valamint civil szervezet, profit és nonprofit cég is igénybe veszi az interaktív szemléletformáló programot.** Számos önkormányzati rendezvényen történő részvétel mellett, intézményi szemléletformálásra is sor került (pl. óvodai nevelő testület oktatása). Az üzleti szférában olyan cégek - pl. General Electric, Mastercard, Nestlé - is volt/van igény az edukálásra, illetve szakmai szervezetekkel pl. Italsokarton, KSZGYSZ, ISWA is szoros az együttműködés.

KÖZÖSSÉG:

A Vállalat divíziókban végzett tevékenységi köre egyrésztől lehetőséget biztosít, másrészt szükségessé is teszi, hogy **a különböző szakterületi kollégák részt vegyenek a szemléletformáló program kialakításában.** Az általuk átadott szakmailag is releváns információ beépítése **garantálja a program aktuális és hiteles tartalmát.** A szemléletformáló program szakmailag pontos és hiteles kidolgozása szükségesség teszi a csoportban dolgozó **kollégák folyamatos képzését,** amelyet a szakterületi kollégák munkaköri feladataik mellett önkéntes alapon végeznek.

A Vállalat dolgozói számára is biztosított a program tartalmához történő hozzáférés. A szemléletformálásban **önkéntes alapon** abban az esetben vesznek részt munkatársak, amennyiben pl. egyetemistáknak szóló, létesítménylátogatásával egybekötött speciális ismeretek átadásáról van szó. A létesítmények területén dolgozó szakemberek a programban történő részvételükkel közelebbről is megismerhetik az edukációs csoport munkáját, támogatják a program sikerét, és erősítik a Társaságról kialakítandó pozitív megítélést.

HATÁS:

A program sikerét mutatja, **hogy közel 10 000 fő edukálására került sor** az intézményekben és a Szemléletformáló és Újrahasználati Központokban tartott tanórák, foglalkozások keretében. **Több mint 150 nevelési-oktatási intézmény** között számos "referencia intézmény" van, amelyekben a többszöri edukálást követően **mérhetőek a program hatásai**. Ezek 80%-ában a korábbi oktatásnak köszönhetően a diákok ismerik például a szelektív hulladékgyűjtés szabályait. A Társaság által biztosított szelektív kartonkukaszettel tantermi keretek között, a mindennapi tevékenységekbe beépítve gyakorolhatják a programban elsajátított ismereteket.

A program hosszútávú hatásaként említendő, hogy **az abban résztvevő intézmények 70%-ában tantermi keretek között is figyelmet fordítanak a helyes hulladékgyűjtésre**. A létesítménylátogatások számának növekedése - 2021-ben 82 intézmény csoportja látogatott el a Szemléletformáló és Újrahasználati Központokba - is mutatja, hogy a környezet megóvása okán is **fontos a felnövekvő generáció edukálása**. Egyre több az olyan intézmények száma, melyek a **létesítménylátogatások** alkalmával megszerzett ismeretek és tudás okán önkéntes például szemétygyűjtés akciókban kérik a Társaság segítségét.

A program keretében elsős diákok igényelhettek újrahasznosítható uzsonnásdobozt a hulladékok csökkentése mentén. A 2021-es évben több mint **7000 doboz került így átadásra**.

A szemléletformáló oktatóprogram egy "hosszútávú" befektetés. Az éves kutatási eredmények azt mutatják, hogy **a felnövekvő generáció szemléletformálása hatással van az őket körülvevő közösségek**, pl. családi környezet környezettudatosabb **gondolkodására** is. A program által elért részvételi számok, mind a foglalkozások, mind pedig a létesítménylátogatások mentén azt mutatják, hogy a Vállalat bővülő tevékenységi körére építve érdemes tovább folytatni az edukálást.

HATÁS:

A Társaság a program eredményeit és hatásait különböző média felületeken pl. kerületi önkormányzati médiumokban, és közösségi médiafelületeken osztja meg a célcsoportokkal. Valamint folyamatosan kapcsolatot tart a programban résztvevő intézményekkel, szervezetekkel.

JÖVŐ:

A szemléletformáló program folytatásának hosszú távú célja, hogy **minél széles körben, minél több célcsoport számára elérhetővé váljon az edukáció.** Az edukációs anyagokat a cég folyamatosan fejleszti, az ismereteket folyamatosan aktualizálja, a divíziókban dolgozó szakemberekkel folyamatos az egyeztetés, valamint azon témáknak a meghatározása, amelyek a különböző korosztályú célcsoport esetében alkalmasak a környezet-tudatosabb gondolkodásmód alakítására. A fejlesztések során kiemelt szempont a két Szemléletformáló és Újrahasználati Központ fejlesztése, valamint új oktatási segédanyagok, tartalmak kialakítása.

További cél a munkavállalók széles körű bevonása, lásd Zöld Iroda program, valamint külső projekteken, kampányokban történő részvétel.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

- <https://www.fkf.hu/edukacio-kornyezetvedelmi-oktatoprogram>
- <https://www.fkf.hu/online-tavoktatas>
- <https://www.fkf.hu/edukacio-kiadvanyok>
- <https://www.fkf.hu/edukacio-szemleletformalo-es-ujrahasznalati-kozpontok>